

GreenHeritage

Klimata pārmaiņu ietekme uz nemateriālo kultūras mantojumu

D4.1 sasniedzamais rezultāts GreenHeritage jauktā tipa mācību programma

Versija: V 1.0

Projekta informācija:

Nr.:	101087596
Nosaukums:	GreenHeritage
Virsraksta nosaukums:	Klimata pārmaiņu ietekme uz nemateriālo kultūras mantojumu
Darba uzsākšanas datums:	2022. gada 1. decembris
Ilgums:	36 mēneši

Co-funded by
the European Union

Līdzfinansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie viedokļi un uzskati ir tikai un vienīgi autora(-u) viedokļi, un tie ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA par tiem neuzņemas atbildību.

Izplatīšanas līmenis		
PU	Publisks	●
PP	Tikai citiem programmas dalībniekiem (tostarp Komisijas dienestiem)	
RE	Tikai konsorcijs norādītajai grupai (tostarp Komisijas dienestiem)	
CO	Konfidenciāli, tikai konsorcijs dalībniekiem (tostarp Komisijas dienestiem)	

Detalizēta informācija par dokumentu:	
Projekts	GreenHeritage
Nosaukums	D4.1 GreenHeritage jauktā tipa mācību programma
Versija	1.0
Darba pakotne	4. DARBA PAKETE
Autors(-i)	Alexandra Bounia, Despoina Catapoti, Konstantinos Kotis, Christos Matsoukas
Atslēgas vārdi	Jauktā tipa mācīšanās, MOOC - Atvērtie tiešsaistes kursi
Dokumenta ID	GreenHeritage_D4.1-v1.0
Kopsavilkums	Atskaite par 4. darba pakotni — jauktā tipa mācības un mikrokreditēšana, uzdevums T4.1. jauktā tipa mācību programmas un rokasgrāmatas izstrāde.
Izdošanas datums	2024. gada 19. februāris

Pārskatīšanas vēsture			
Versija	Datums	Izmaiņas	Izmaiņas pēc
0.1	1/17/2024	Projekta versija	A. Bounia, K. Kotis D. Catapoti C. Matsoukas
0.2	07/02/2024	pieprasītas izmaiņas	P. Grifoni
0.3	19/02/2024	pārskatītā versija	A. Bounia, K. Kotis D. Catapoti C. Matsoukas, E. Apicella, R. Grinvalde, F. Biddau
1.0	28/02/2024	galīgā versija	P. Grifoni, G. Padeletti

Satura rādītājs

Satura rādītājs	3
KOPSAVILKUMS	4
1. Ievads	5
1.1. DOKUMENTU ORGANIZĀCIJA	5
1.2. ATSAUCES DOKUMENTI	5
1.3. AKRONĪMI UN SAĪSINĀJUMI	5
2. sadaļa. Pamatojums un pārskats: Nemateriālā kultūras mantojuma un klimata pārmaiņu jauktā tipa mācību programmas (JTMP) mācību plāna izstrāde.	6
2.1 JTMP VISPĀRĒJIE PRINCIPI	7
2.2 ECTS (EIROPAS KREDĪTPUNKTU PĀRNESES UN UZKRĀŠANAS SISTĒMAS) PIEŠĶIRŠANA	9
3. sadaļa. 1. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums. Ievads un starptautisks pārskats	11
3.1 TIEŠSAISTES KOMPONENTS	11
3.2 SEMINĀRA KOMPONENTS	15
4. sadaļa. 2. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas I: Draudi un aizsardzība. Vides perspektīva	18
4.1 TIEŠSAISTES KOMPONENTS	18
4.2 SEMINĀRA KOMPONENTS	21
5. sadaļa. 3. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas	24
5.1 TIEŠSAISTES KOMPONENTS	24
5.2. SEMINĀRA KOMPONENTS	28
6. sadaļa. 4. modulis: IKT rīki nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai	30
6.1 TIEŠSAISTES KOMPONENTS	30
6.2 SEMINĀRA KOMPONENTS	34
7. sadaļa: Secinājumi un ieteikumi	37
7.1. SECINĀJUMI	37
7.2 IETEIKUMI	38

KOPSAVILKUMS

Šajā dokumentā ir izklāstīta jauktā tipa mācību programma, kas izstrādāta GreenHeritage projektam.

Vispirms ir izklāstīts mācību programmas pamatojums un galvenie tās izstrādes principi. Uzmanība tiek pievērsta galvenajiem jautājumiem un tendencēm, vajadzību novērtēšanai, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi; vienojošajai sistēmai; mērķu noteikšanas pieejai; resursu atlases principiem, kā arī vērtēšanas metodikas izvēlei.

Pēc tam tiek detalizēti izklāstīti četri moduļi, kas veido jauktā tipa mācību programmu, izmantojot divējādo pieeju: vispirms tiek detalizēti izklāstīts tiešsaistes komponents, un pēc tam līdzīgā veidā tiek aprakstīts semināra, kas tiek pasniegts klātienē, komponents.

Ziņojuma nobeigumā ir sniegti īsi ieteikumi par projekta īstenošanu un turpmākajiem pasākumiem

1. Ievads

1.1. Dokumentu organizācija

Šis dokuments ir sadalīts šādās sadaļās:

2. sadaļa. Pamatojums un pārskats: Nemateriālā kultūras mantojuma un klimata pārmaiņu jauktā tipa mācību programmas mācību plāna izstrāde.
3. sadaļa. 1. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums: ievads un starptautisks pārskats
4. sadaļa. 2. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas I: draudi un aizsardzība. Vides perspektīva
5. sadaļa. 3. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas
6. sadaļa. 4. modulis: IKT rīki nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzībai un saglabāšanai
7. sadaļa. Secinājumi un ieteikumi

1.2. Atsauces dokumenti

Dokumenta nosaukums	Atsauces numurs
GreenHeritage - 1. pielikums: Darba apraksts	Dotācijas līgums Nr. 101087596
GreenHeritage - Projekta vadības plāns	Rezultāts D1.2

1.3. Akronīmi un saīsinājumi

Akronīms	Apraksts angļiski	Apraksts latviski
BLP	Blended Learning Program	Jauktā tipa mācību programma
CC	Climate Change	Klimata pārmaiņas
ET	Emerging Technologies	Jaunās tehnoloģijas
ICH	Intangible Cultural Heritage	Nemateriālais kultūras mantojums
ICT	Information and Communication Technology	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IPCC	The Intergovernmental Panel on Climate Change	Klimata pārmaiņu starpvaldību padome
MCP	Micro-credentials Program	Mikrokreditēšanas programma

2. sadaļa. Pamatojums un pārskats: Nemateriālā kultūras mantojuma un klimata pārmaiņu jauktā tipa mācību programmas (JTMP) mācību plāna izstrāde.

"GreenHeritage" projekta "4. DARBA PAKOTNE - Blended-learning & Microcredentials" mērķis ir izveidot jauktā tipa mācību programmu, kas ieviesīs hibrīdizglītības pieeju, vienlaikus piedāvājot augstas kvalitātes digitālo saturu un vispārēju mācību pieredzi dalībniekiem no kultūras mantojuma nozares, kā arī NKM nesējiem un plašai sabiedrībai. Mūsu mērķis ir radīt mūsdienīgu, inovatīvu un pārnesamu mācību līdzekli profesionāļu kvalifikācijas celšanai ilgtspējīgā veidā un vienlaikus sasniegt plašāku auditoriju. Turklāt JT mācību programmas mērķis ir radīt sinerģiju starp izglītojamajiem un GreenHeritage partneru organizācijām radošā un inovatīvā mācību vidē.

Konkrētāk, JTMP tiks veidots no 4 moduļiem, kas tiks nodrošināti gan tiešsaistē (tiešsaistes komponents), gan 4 semināros (kas tiks tulkoti: Latvijā, Itālijā, Grieķijā, Spānijā) (semināru komponents).

Pamatojoties uz konsorcijs diskusijām un sadarbību, kā arī ņemot vērā dotāciju nolīgumu, tiek piedāvāti šādi moduļi:

- 1. modulis: "Nemateriālais kultūras mantojums: ievads un starptautisks pārskats".
- 2. modulis: "Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas I: Draudi un aizsardzība. Vides perspektīva".
- 3. modulis: "Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas".
- 4. modulis: "IKT rīki nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai".

JT mācību programmas izstrāde ietver:

- Katra moduļa mācību programmas un mācību ceļveža sagatavošana.
- Mācību stundu plānu izstrāde katram modulim (4.3. uzdevums)
- Mācību satura izveide katrai mācību stundai un mācību līdzekļiem (4.3. uzdevums)
- Darbsemināru pasākumu plānošana (4.3. uzdevums)
- Vērtēšanas kritēriju un sistēmu izstrāde (4.3. uzdevums)
- Kursa kalendāra plānošana (4.3. uzdevums)

JTMP īstenošanā tiks apvienotas tiešsaistes un fiziskās klātbūtnes darbības. Tiešsaistes komponenta apguve ir priekšnosacījums dalībai klātienē darbsemināros, kas notiks četrās dažādās vietās, lai atvieglotu dalību no dažādiem Eiropas reģioniem.

Informācija par uzņemšanas perioda sākumu tiks izplatīta, izmantojot GreenHeritage projekta kanālus un partneru tīklus.

Tiešsaistei tiks izmantota GreenHeritage izveidotā platforma.

Kopumā tiks organizēti četri (4) starptautiski semināri. Paredzams, ka fiziskais elements papildinās mācīšanās un sadarbības tīklu veidošanas pieredzi, sniedzot padziļinātas mācīšanās un gadījumu izpētes novērtēšanas iespējas.

Visi moduļi tiks pasniegti semināru laikā saskaņā ar mācību programmām, kas izstrādātas un izklāstītas turpmākajās lappusēs.

JTMP tiešsaistes komponenta mācību valoda būs angļu valoda. Arī semināru mācību valoda būs angļu; tomēr atkarībā no grupas sastāva būs iespējams papildināt mācības ar resursiem vietējās valodās (grieķu, latviešu, itāļu un spāņu).

2.1 JTMP vispārējie principi

Izglītības mācību programma parasti ir dokuments, kurā izklāstīti izglītības programmas galvenie elementi: tā parasti sastāv no šādām sadaļām (vai apakšsadaļām): programmas filozofija; izglītības mērķi un uzdevumi; programmas/moduļa mācību rezultāti; vērtēšanas metodes un procesi; izglītības programmas saturs. GreenHeritage ir apņēmies īstenot jauktā tipa mācību programmu (JTMP), kas izmantos 2. darba grupā veikto pētījumu, izmantos 3. darba grupā izstrādāto un ieviesto tiešsaistes platformu un maksimāli izmantos visas konsorcijs partneru zināšanas par nemateriālo kultūras mantojumu un klimata pārmaiņām, kā arī izstrādās un nodrošinās izglītības programmas un resursus.

Mūsu ierosinātā mācību programma atbilst:

- Pieaugušo mācīšanās stilam un nav nepieciešamas iepriekšējas zināšanas par aplūkotajām tēmām.
- Tās pamatā ir skaidra pārlicība, kas gūta, gadiem ilgi strādājot ar ekspertu kapacitāti un pilnveidojot zināšanas.
- Mērķis ir apmierināt dalībnieku vajadzības ar dažādiem mācīšanās stiliem un vajadzībām.
- Visiem partneriem ir viegli sekot līdzi, ņemot vērā viņu pieredzi un zināšanas.
- 2. darba grupas pētījumu rezultāti (sasniedzamais rezultāts D2.2: "Klimata pārmaiņu ietekme uz nemateriālo kultūras mantojumu: Primārie un sekundārie dati").

Lai izstrādātu mācību programmu, tika ņemti vērā turpmākajās apakšsadaļās aprakstītie soļi.

2.1.1 Galvenie jautājumi un tendences

Pirmais solis visos mācību programmu izstrādes procesos ir pētniecības pasākumi, kas sniedz pārskatu par jaunākajām norisēm un tendencēm disciplīnās un radītajām inovācijām. Tas ļauj novērtēt vajadzības, kā arī izveidot visaptverošu pieeju kursam. GreenHeritage JTMP gadījumā tika ņemti vērā jaunākie jautājumi un tendences, kas saistītas ar NKM, klimata pārmaiņu (CC) un IKT rīku diskursiem, un tie tika izmantoti kursu un moduļu mācību programmas izstrādē. Konkrētāk, lai izstrādātu katra ierosinātā moduļa saturu, mēs padziļināti pētījām 2. darba grupā veiktā pētījuma rezultātus, kas apkopoti D2.2 galīgajā dokumentā. Rezultātā, kas balstīts uz primāro datu vākšanu, izmantojot strukturētu aptauju un daļēji strukturētas intervijas, kā arī publisko juridisko un politikas dokumentu pārskatu, plašsaziņas līdzekļu izpēti un pieejamo pētniecisko literatūru par šo tematu, tika sniegti 14 gadījumu pētījumi no dažādām Eiropas daļām: Dānijas, Itālijas, Francijas un Šveices, Grieķijas, Latvijas, Nīderlandes, Spānijas un Latvijas. Tā sniedza pārskatu par pašreizējo praksi, kā arī par pasākumiem, ko veikušas iesaistītās valstis un/vai attiecīgās kopienas. Šis saturs dažādos veidos papildina moduļu saturu un veido šīs JTMP sniegtās izglītības pamatu.

2.1.2 Vajadzību un problēmu novērtēšana

Katras mācību programmas izstrādē vajadzību un problēmu novērtēšana ir daļa no procesa, kas ir atkarīga arī no izpētes un iepriekšējās pieredzes. Šajā gadījumā tika izmantota GreenHeritage partneru pieredze, lai noskaidrotu ieinteresēto pušu uztveri, bažas un prasības

2.1.3 Vienojošais satvars

JTMP nodrošina vienojošu sistēmu, kas pamato un nosaka virzienu uz disciplīnām balstītai apmācībai. Lai gan šis ir starpdisciplinārs kurss, kura pamatā ir saturs un pieejas no dažādām disciplīnām (kultūras mantojums, IKT un vides zinātnes), tā mērķis ir izveidot mācību programmu, kas atspoguļo vienus un tos pašus galvenos vispārīgos jēdzienus:

- 1) informācijas precizitāte,
- 2) stabila teorētiskā un metodoloģiskā bāze,
- 3) pareiza un inovatīva, uz studentiem orientēta pedagoģiskā prakse,
- 4) skaidrs un pārlicinošs gadījumu izpētes un metodoloģisko pieeju izvēles pamatojums, satura un izklāsta skaidrība.

2.1.4 Mērķu noteikšana

Katrs mērķis/mācību rezultāts ir iecerēts, lai nodrošinātu nepārtrauktu izaugsmi. Katrs mācību rezultāts ir saistīts ar programmas filozofiju un principiem, kā arī ar konkrēto

disciplīnu. Mērķi ir pietiekami visaptveroši, lai nodrošinātu pamatu kvalitatīvai mācīšanai. Visi mērķi ir reālistiski un rūpīgi saistīti ar laiku.

2.1.5 Resursu atlase

Visi šajā mācību programmā piedāvātie resursi (piemēram, bibliogrāfija, IKT rīki utt.) ir atlasīti, pamatojoties uz to atbilstību moduļa galvenajām idejām un vispārējo saistību ar JTMP tēmu. To mērķis ir nodrošināt perspektīvu daudzveidību, vienlaikus iepazīstinot dalībniekus ar dažiem pamattekstiem un standarta tekstiem, kas saistīti ar mācību saturu. Citiem vārdiem sakot, lai gan bibliogrāfijas klāsts par tēmām, kas saistītas ar CC, ir ļoti plašs, un tas pats attiecas uz vispārējo bibliogrāfiju par NKM, mēs izvēlējamies koncentrēties uz tiem resursiem (rakstiem, dokumentiem, grāmatām, IKT rīkiem), kas visvairāk attiecas uz mūsu projekta konkrēto perspektīvu (NKM un CC apvienojums).

2.1.6 Novērtēšana

Vērtēšanas metodiku izvēle ir balstīta uz apsvērumiem par disciplīnu un moduļa saturu, kā arī par kursu kopumā. Tā ir gan formatīvā (t. i., tā sastāv no nelielām viktorīnām, kas tiek dalītas ar dalībniekiem moduļu/kursa laikā), gan summatīvā (t. i., vērtēšana notiek katra moduļa beigās, lai dotu iespēju pasniedzējiem un dalībniekiem pārskatīt savu izpratni par moduli. Vērtēšana nav pašmērķis; tās mērķis ir palīdzēt studentiem kritiski saskaņot mācību programmu, apmācību un vērtēšanu.

2.2 ECTS (Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas) piešķiršana

Izstrādājot studiju programmu, ir ņemti vērā Eiropas augstākās izglītības telpas (EHEA) ieteikumi studiju un kursu caurskatāmības uzlabošanai (ECTS User's Guide 2015 - <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da7467e6-8450-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>) attiecībā uz ECTS (Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma) piešķiršanu.

Kursa kopējais apjoms ir 5 ECTS kredītpunkti. Tie tiks piešķirti šādi:

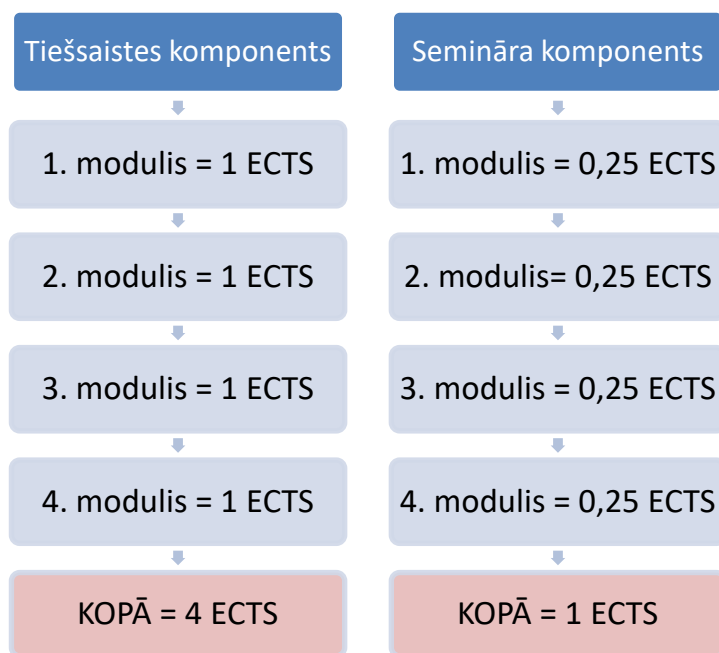
1. modulis: Tiešsaistes komponents: 1 ECTS
2. modulis: Tiešsaistes komponents: 1 ECTS
3. modulis: tiešsaistes komponents: 1 ECTS
4. modulis: tiešsaistes komponents: 1 ECTS

1. modulis: semināra komponents: 0,25 ECTS
2. modulis: semināra komponents: 0,25 ECTS
3. modulis: semināra komponents: 0,25 ECTS

4. modulis: semināra komponents: 0,25 ECTS

Moduļa struktūra ir shematiski attēlota attēlā turpmāk:

Tāpēc tiešsaistes komponents piešķirs: Tiešsaistes komponentei tiks piešķirti 4 ECTS, bet semināra komponentei - 1 ECTS.

Katra semināra laikā tiks pasniegti visi četri moduļi, un tiks veikta semināra materiāla kopīga novērtēšana.

3. sadaļa. 1. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums. Ievads un starptautisks pārskats

3.1 Tiešsaistes komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS. IEVADS UN STARPTAUTISKS PĀRSKATS		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	25	1 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējās zināšanas - tiešsaistes kurss (daļa no JTMP) 1/4 no MOOC moduļiem, kas izstrādāti GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	Nav		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc šī moduļa pabeigšanas dalībniekiem jāprot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skaidri definēt NKM definīciju. • Izpratne par NKM nozīmi un darbības jomu kultūras saglabāšanā. • Novērtēt NKM izpausmju daudzveidību pasaulē. • Atpazīt un sniegt dažādu NKM formu piemērus • Gūt izpratni par UNESCO NKM aizsardzības sistēmu. • Analizēt Eiropas un valstu līmeņa likumdošanas pasākumus NKM aizsardzībai. • Izpratne par pienākumiem un izaicinājumiem, ar kuriem saskaras eksperti NKM saglabāšanā. • Izpētīt kopienu lomu NKM saglabāšanā un izplatīšanā. • Iesaistīties diskusijās par ētiskiem apsvērumiem saistībā ar NKM dokumentēšanu, saglabāšanu un izplatīšanu. • Kritiski izvērtēt gadījumu izpēti, kas ilustrē veiksmīgus un neveiksmīgus centienus NKM aizsardzībā. • Attīstīt kultūras jutīgumu un izpratni, izprotot, cik svarīgi ir respektēt dažādus kultūras paradumus un tradīcijas. • Pārdomāt digitalizācijas radītās iespējas un izaicinājumus NKM kontekstā.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Pielāgošanās jaunām situācijām • Lēmumu pieņemšana

- Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu
- Cieņa pret dabisko vidi
- sociālā, profesionālā un ētiskā atbildība un jutīgums pret dzimumu līdztiesības jautājumiem.
- Komandas darbs
- Darbs starpdisciplinārā vidē
- Darbs starptautiskā vidē

(3) SATURS

NKM ir "spēks, kas apvieno cilvēkus un caur viņu ķermeņiem savieno tos ar pagātņi", kā izteiksmīgi apgalvo Marilena Alivizatos (2022: xii). Šī moduļa mērķis ir iepazīstināt studentus ar NKM spēcīgajām dimensijām un sniegt nepieciešamos teorētiskos un metodoloģiskos instrumentus, kas ļaus dalībniekiem apspriest tēmas un idejas, kas saistītas ar citiem Zaļās mantojuma programmas moduļiem. Modulis tiks strukturēts ap trim galvenajām jomām: a) mainīgās NKM definīcijas un tās atbalstošie juridiskie un institucionālie ietvari; b) līdzdalības nozīme un tās nozīme NKM saglabāšanā un/vai ilgtspējā; c) "digitālais pavēsiens" un tā loma NKM.

1. sesija: pašmācība un lekcija: Nemateriālā mantojuma atklāšana: Ievads (ilgums 3 stundas)
Šī ievadnodarbība sāksies ar lūgumu studentiem izlasīt divus rakstus par NKM, lai viņi varētu piedalīties turpmākajā lekcijā.

2. sesija: Lekcija: Ieskats NKM likumdošanā (UNESCO/Globālā, Eiropas un nacionālā) (ilgums 3 stundas)

Sesija notiks lekcijas veidā, un tajā tiks izklāstīts vispārējais likumdošanas un normatīvais regulējums attiecībā uz NKM.

3. sesija: Lekcija: NKM elementu dekodēšana: Definīcijas un perspektīvas (ilgums 2 stundas)
Pamatojoties uz iepriekšējām divām sesijām, šajā sesijā tiks definēta NKM un aplūkoti definīciju un perspektīvu jautājumi.

4. sesija: Grupas aktivitātes, kas saistītas ar 3. sesiju (sadarbības vingrinājumi, kuru mērķis ir padziļināt mūsu izpratni par NKM elementiem, dalīties ar grupas dalībnieku ieskatiem un perspektīvām) (3 stundas).

Šajā sesijā dalībnieki tiks aicināti piedalīties grupas aktivitātē, lai viņi varētu izmantot un labāk izprast iepriekšējās sesijās lekciju veidā izklāstīto materiālu.

5. sesija: Lekcija: "Ekspertu" objektīvs: (2 stundu ilgums): "Ekspertu loks" (2 stundu ilgums)
"Zinošo" jeb "ekspertu" loma ir izšķiroša ar NKM saistītajā diskursā. Šajā sesijā tiks sniegts pārskats par šīm debatēm.

6. sesija: Grupu aktivitātes saistībā ar 5. sesiju (grupu aktivitātes, kuru mērķis ir rosināt pārdomas par NKM glabātāju lomu un pienākumiem) (3 stundas).

Turpinot iepriekšējo sesiju, šajā sesijā tiks rosinātas pārdomas un darbs grupās saistībā ar ideju par NKM glabātājiem un daudzslāņaino pieeju, kas nepieciešama, lai to saprastu un izplatītu.

7. sesija: Lekcija: "Kopienas" dinamika: Dažādu pieeju izmantošana (ilgums 2 stundas)

Šīs un nākamās sesijas centrā būs kopienas un līdzdalības ideja. Abi termini ir ļoti apspriesti mūsdienu disciplinārajos un starpdisciplinārajos diskursos.

8. sesija: Grupu darbība, kas saistīta ar 6. sesiju (savstarpēja sadarbība, kuras mērķis ir izpētīt "kopienas" un "nesēju" daudzpusīgo raksturu, uzsverot to neatņemamo lomu NKM saglabāšanā un izplatīšanā) (3 stundas).

Šajā sesijā tiks izmantota iepriekš nolāsītā lekcija un dalībnieki tiks aicināti apspriest idejas par kopienām un nesējiem.

9. sesija: Lekcija: NKM un "digitālais pavērsiens" (3 stundas)
Šajā sesijā tiks apspriesta digitālā ideja un pētīts, kā "digitālais pavērsiens" ietekmē NKM koncepciju, tās dokumentāciju, kā arī iesaistītās kopienas.

10. sesija: Pašrefleksija un novērtēšana (1 stunda)
Šajā sesijā tiks apkopots kurss un dalībniekiem tiks dota iespēja pārdomāt, kā arī tikt novērtētiem.

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Mācības notiks tiešsaistē (tālmācība), sinhroni un asinhroni.	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE (Virtual Learning Environment) platforma	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	14
	Grupu darbības	9
	Pašmācība	2
	Kopā	25
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā. Tā būs apkopjoša/izsmejoša, un veidlapā būs iekļauti jautājumi ar atbilžu variantiem, kā arī īsi atvērti jautājumi.	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA

Aikawa-Faure, N. (2009). No šedevru pasludināšanas līdz Konvencijai par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. In L. Smith & N. Akagawa (Eds.), *Key issues in cultural heritage. Nemateriālais mantojums*, 13-44. Routledge.

Blake, J. (2016). UNESCO 2003. gada konvencijas izstrāde: Jaunas mantojuma aizsardzības paradigmas izveide? In M. Stefano (Ed.), *The Routledge companion to intangible cultural heritage*, 11-21. Routledge.

Kim, S., Whitford, M., & Arcodia, C. (2019). Nemateriālā kultūras mantojuma kā ilgtspējīga tūrisma resursa attīstība: The intangible cultural heritage practitioners' perspectives. *Journal of Heritage Tourism*, 153(3), 1-14.

Kim, S., Whitford, M., & Arcodia, C. (2019). Nemateriālā kultūras mantojuma kā ilgtspējīga tūrisma resursa attīstība: The intangible cultural heritage practitioners' perspectives. *Journal of Heritage Tourism* 153(3), 1-14.

Kirshenblatt-Gimblett, B. (2000). *Nemateriālais mantojums kā metakultūras produkcija*. Apvienotā Karaliste: Blackwell Publishing.

Kurin, R. (2004). Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana UNESCO 2003. gada konvencijā: Kritisks novērtējums. *Museum International* 56(1-2), 66-77.

Kurin, R. (2007). Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana: gada konvencijas īstenošanas galvenie faktori. *International Journal of Intangible Heritage* 2, 9-20.

Lenzerini, F. (2011). Nemateriālais kultūras mantojums: The living culture of peoples. *European Journal of International Law* 22(1), 101-12.

Logan, B. (2009). Velna advokāta spēle: Nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzība un cilvēktiesību pārkāpumi. *Historic Environment* 22(3), 14-18.

Pietrobruno, S. (2009). Kultūras pētniecība un nemateriālais mantojums: S. S.: Kultūra nesaistīta. *Journal of Current Cultural ResearKM* 1, 227-247.

3.2 Semināra komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS: IEVADS UN PĀRSKATS		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES		MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI
		6	0,25 ECTS
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējas zināšanas - seminārs - daļa no JTMP, kas izstrādāts GreenHeritage Erasmus+ projekta "CC ietekme uz NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	GreenHeritage piedāvātā tiešsaistes programma (MOOC)		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas dalībnieki spēs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Novērtēt nozīmīgas debates, problēmas, strīdus, koncepcijas un teorijas, kas attiecas uz NKM. • Attīstīt kritisku izpratni un iesaistīšanos virknē ideju, piemēram, par kopienas iesaistes nozīmi nemateriālā mantojuma pārvaldības procesā. • Kritiski pārdomāt saikni starp NKM aizsardzību un tādiem jautājumiem kā dzimumu līdztiesība, kultūras un sociālā daudzveidība, izglītība, veselība, vides un citi riski, miera veidošana un starptautiskā komunikācija. • Kritiski apspriest NKM ilgtspējas jautājumus.
Vispārīgās kompetences
<ul style="list-style-type: none"> • Pielāgošanās jaunām situācijām • Lēmumu pieņemšana • Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu • Cieņa pret dabisko vidi • Sociālā, profesionālā un ētiskā atbildība un jutīgums pret dzimumu līdztiesības jautājumiem. • Komandas darbs • Darbs starpdisciplinārā vidē • Darbs starptautiskā vidē

(3) SATURS

NKM piedāvā daudzveidīgas iespējas līdzdalības pētniecībai, darbam ar atmiņu un kultūras nodošanai. Seminārs sniegs iespēju kursa dalībniekiem padziļināti izpētīt šos elementus, sniedzot iespēju pāriet no teorijas uz pieredzē balstītu mācību pieeju, kas ļaus viņiem kolektīvi un kritiskāk domāt par NKM un tās aizsardzību.

1. sesija: Studentu vadītas debates: kritiska diskusija par transmisijas un aizsardzības jēdzieniem un definīcijām (1,5 stundas)

Šajā sesijā studenti tiks aicināti organizēt un vadīt debates par NKM aizsardzības un nodošanas koncepciju un definīciju, pamatojoties uz iepriekš izlasīto un pieredzi, kas gūta kursa tiešsaistes daļā.

2. sesija: Izglītojošs apmeklējums: Apmeklējums uz vietas Lesvā/Latvijā/Spānijā/Itālijā un diskusijas ar NKM praktizētājiem (ilgums 3 stundas): Kas ir kopienas? Kāpēc tās ir NKM centrā? Kopienas līdzdalība.

Šīs sesijas mērķis ir teorijā iekļaut praksi un savienot teorētisko literatūru un debates, ar kurām dalībnieki jau ir iepazinušies, ar reāliem NKM elementiem. Atkarībā no semināra norises vietas dalībnieki tiks aicināti apmeklēt un tikties ar praktizējošiem speciālistiem, lai kopā ar viņiem apspriestu idejas par kopienām un to, kā tās saistītas ar NKM aizsardzību un saglabāšanu.

3. sesija: Seminārs/grupu darbība: Studenti tiks sadalīti grupās un tiks lūgti pārskatīt NKM gadījumu izpēti no savām izcelsmes valstīm vai reģioniem, izmantojot arī GreenHeritage ietvaros izstrādātos gadījumu izpētes materiālus. Kāda ir šī NKM elementa loma? Kāda ir saistība ar attiecīgajām kopienām? Kā tas tiek aizsargāts? Kāda ir tā loma dzimumu līdztiesības, ilgtspējas, miera veidošanas utt. veicināšanā? Katra komanda iepazīstinās pārējās komandas. Diskusija un secinājumi. (2 stundas)

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Klātienē - personīgi	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	IKT tiks izmantotas lekciju/nodarbību pasniegšanai un saziņai ar studentiem, kā arī novērtēšanai.	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Studentu vadītas debates	1,5
	Izglītojoši apmeklējumi	3
	Semināri	3
	Kopā	6,5
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā. Tā būs apkopojoša/izsmelīga, un veidlapā būs iekļauti jautājumi ar atbilžu variantiem, kā arī īsi atvērti jautājumi.	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA

Alivizatou, M. 2022. *Nemateriālais mantojums un līdzdalība*: London and New York: M. M. M.: nemateriālā mantojuma *saglabāšana: saskarsme ar saglabāšanas praksēm*, Londona un Ņujorka: Routledge.

Craith, M. N. 2008. "Nemateriālais kultūras mantojums." *Eiropas kultūru antropoloģiskais žurnāls* 17 (1): 54–73. doi:10.3167/ajec.2008.01701004.

Kurin, R. 2007. "Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana: galvenie faktori 2003. gada Konvencijas īstenošanā", *International Journal of Intangible Heritage* 2, 9-22.

Sauls Lázaro Ortiz & Celeste Jiménez de Madariaga. 2022. "UNESCO Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu: kritiska analīze", *International Journal of Cultural Policy*, 28:3, 327-341, DOI: 10.1080/10286632.2021.1941914.

Smith, L. un Akagawa, N. (red.) 2009. *Nemateriālais mantojums*. Abingdon: Routledge.

4. sadaļa. 2. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas I: Draudi un aizsardzība. Vides perspektīva

4.1 Tiešsaistes komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	NKM UN KLIMATA PĀRMAIŅAS I: APDRAUDĒJUMI UN AIZSARDZĪBA. VIDES PERSPEKTĪVA		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	25	1 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējās zināšanas - tiešsaistes kurss (daļa no JTMP) 1/4 no MOOC moduļiem, kas izstrādāti GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	Nav		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas dalībniekiem ir jāprot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt galvenās siltumnīcefekta gāzes, to avotus un ietekmi uz klimatu. • Izprast klimata sistēmas sarežģītību, tās dažādos laika mērogus un dabiskos un antropogēnos aspektus. • Iegūt zinātniski pamatotas prognozes par klimata pārmaiņām un izaicinājumiem nākotnē. • Atpazīt un izpētīt riskus dažādās dabas, cilvēku un pārvaldīto sistēmu nozarēs. • Ieteikt pielāgošanās iespējas un atklāt nepareizas pielāgošanās situācijas.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Brīvas, radošas un induktīvas domāšanas veidošana • Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu • Cieņa pret dabisko vidi • Datu un informācijas meklēšana, analīze un sintēze, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas. • Darbs starpdisciplinārā vidē • Darbs starptautiskā vidē • Patstāvīgs darbs

(3) SATURS

Klimata pārmaiņas var ietekmēt NKM gan tiešos, gan nemanāmos veidos. Šī moduļa mērķis ir sniegt zinātnisku pārskatu par klimata pārmaiņu scenārijiem, izceļot sabiedrības ietekmi un neaizsargātību, ko rada ekstrēmi laikapstākļi un lēni notiekošas pārmaiņas, un veicināt izpratni par pieejamajiem politikas un plānošanas risinājumiem, lai tiktu galā ar klimata pārmaiņām un pielāgotos tām dažādos mērogos.

Moduļa tiešsaistes daļas mērķis ir likt pamatus netehniskajam klimata pārmaiņu, ietekmes un adaptācijas aprakstam. Lai gan tajā tiks skarti politiski, finansiāli un sociāli jautājumi, tā perspektīva galvenokārt ir saistīta ar fizikas un vides zinātnēm.

1. sesija: Lekcija: Vēsturiskās klimata pārmaiņas. Pārmaiņu izraisītāji (3 h)

Situācijas un attālās izpētes klimata novērojumos. Paleoklimata rekonstrukcijas. Planētas enerģijas bilance un siltumnīcas efekts.

2. sesija: Pašmācība un pārdomas par 1. sesiju (1 h)

Studenti studēs 1. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus.

3. sesija: Lekcija: Siltumnīcas efekta temporālais horizonts (3 h)

Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes un Saules plūsma kā virzītājspēki. Siltumnīcefekta gāzu avoti un piesaistītāji. Laika skalas.

4. sesija: Pašmācība un pārdomas par 3. sesiju (1 h, 20 min)

Studenti studēs 3. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 1. un 3. sesijas tēmas, aizpildot 20 minūšu viktorīnu.

5. sesija: Lekcija: Sociāli ekonomiskie nākotnes scenāriji (3 h)

Klimata modeļi un nenoteiktība. Vai tie var atkārtot pagātņi? Kā ir ar nākotni? Kopīgi sociālekonomiskie ceļi (SSP).

6. sesija: Pašmācība un pārdomas par 5. sesiju (1 h)

Studenti studēs 5. sesijas lekciju pierakstus un papildu materiālus.

7. sesija: Lekcija: Ietekme, riski un neaizsargātība, 1. daļa (3 h)

Vēsturiskā klimata pārmaiņu ietekme. Bīstamība, neaizsargātība, iedarbība un risks. Ekstremāli laikapstākļi un lēni notikumi.

8. sesija: Pašmācība un pārdomas par 7. sesiju (1 h, 20 min)

Studenti studēs 7. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 5. un 7. sesijas tēmas, aizpildot 20 minūšu viktorīnu.

9. sesija: Lekcija: Ietekme, riski un neaizsargātība, 2. daļa (3 h)

Ietekme uz nozarēm (ūdens resursi, lauksaimniecība, veselība utt.) un neaizsargātām iedzīvotāju grupām. Starptautiskie klimata nolīgumi.

10. sesija: Pašmācība un pārdomas par 9. sesiju (1 h)

Studenti studēs 9. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus.

11. sesija: Lekcija: Pielāgošanās pasākumi (3 h)

Pielāgošanās pasākumi. Pašreizējā un turpmākā pielāgošanās un tās ierobežojumi. Klimata pārmaiņām noturīga attīstība.

12. sesija: Pašmācība un pārdomas par 11. sesiju (1 h, 20 min)

Studenti studēs 11. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 9. un 11. sesijas tēmas, aizpildot 20 minūšu viktorīnu.

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODEDES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Mācības notiks tiešsaistē (tālmācība), sinhroni un asinhroni.
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE platforma

MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	6×3 h = 18 h
	Pašmācība	6×1 h = 6 h
	Pārdomas	3×20 min = 1 h
	Kurss (modulis) kopā	25 stundas
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	<p>Novērtēšana notiks angļu valodā, un tā sastāvēs no trim viktorinām, uz kurām dalībniekiem būs jāatbild.</p> <p>Vērtēšanas pieeja būs formatīvā (tā notiks moduļa laikā), un tajā būs jautājumi ar atbilžu variantiem, kā arī daži īsi atvērti jautājumi.</p>	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA UN RESURSI

Publiskie dokumenti

Nacionālā pētniecības padome (2020), *Klimata pārmaiņas: Evidence and Causes: Atjauninājums 2020*. Washington, DC: The National Academies Press.

IPCC, (2021): Kopsavilkums politikas veidotājiem. In: *Klimata pārmaiņas 2021: The Physical Science Basis. I darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā*, Cambridge University Press, Cambridge, Apvienotā Karaliste un Ņujorka, Ņujorka, Ņujorka.

IPCC, (2022): Kopsavilkums politikas veidotājiem. In: *Klimata pārmaiņas 2022: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība. II darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību ekspertu grupas sestajā novērtējuma ziņojumā*, Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York.

GreenHeritage, (2023), Deliverable 2.2: *Primāro un sekundāro datu izpētes rezultāti*

GreenHeritage, (2023), 2.3. uzdevums: *metodikas izstrāde*

Mācību grāmatas

Burroughs, William James, (2007), *Climate change: a multidisciplinary approach*, 2nd ed., Cambridge University Press.

Dessler A. E., (2021), *Introduction to modern climate change*, 3rd edition, Cambridge University Press.

Houghton J. (2015), *Global warming: The complete briefing*, 5. izdevums, Cambridge University.

4.2 Semināra komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	NKM UN KLIMATA PĀRMAIŅAS I: APDRAUDĒJUMI UN AIZSARDZĪBA. VIDES PERSPEKTĪVA		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	6	0,25 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējas zināšanas - seminārs (daļa no JTMP) par GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros izstrādāto moduli.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	GreenHeritage piedāvātā tiešsaistes programma (MOOC)		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas dalībnieki būs ieguvuši praktisku pieredzi par:</p> <ul style="list-style-type: none"> • politikas un pasākumu ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un no tām izrietošajiem globālās temperatūras paaugstināšanās scenārijiem. • klimata modeļu prognožu reģionālo datu apstrādi. • pielāgošanos plānošanas rīkiem, lai risinātu reģionālās/pilsētas problēmas
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Brīvas, radošas un induktīvas domāšanas veidošana • Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu • Cieņa pret dabisko vidi • Datu un informācijas meklēšana, analīze un sintēze, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas. • Komandas darbs • Darbs starpdisciplinārā vidē • Darbs starptautiskā vidē

(3) SATURS

Klimata pārmaiņas var ietekmēt NKM gan tiešos, gan nemanāmos veidos. Šī moduļa mērķis ir sniegt zinātnisku pārskatu par klimata pārmaiņu scenārijiem, izceļot sabiedrības ietekmi un neaizsargātību, ko rada ekstrēmi laikapstākļi un lēni notiekošas pārmaiņas, un veicināt

izpratni par pieejamajiem pielāgošanās pasākumiem, plānošanas rīkiem un pakalpojumiem, lai tiktu galā ar klimata pārmaiņām un pielāgotos dažādos mērogos.

Tiešsaistes kursa laikā dalībnieki būs iepazinušies ar klimata pārmaiņu zinātnisko pamatojumu, to cēloņiem, sekām, nenoteiktību, sarežģītību, laika mērogu un nākotnes prognozēm. Šī semināra mērķis ir paplašināt šīs zināšanas, iepazīstinot dalībniekus ar dažiem jaunākajiem adaptācijas plānošanas rīkiem un pakalpojumiem (piemēram, CLIMATE-ADAPT platformu, COPERNICUS Klimata pārmaiņu dienestu, Klimata noturīgas pilsētas rīku) un klimata lielumu nākotnes scenārijiem (piemēram, IPCC interaktīvo atlantu).

Dalībnieki strādās komandās pa 2-3 cilvēkiem. Šī moduļa īstenošana sastāv no divām divu stundu garām semināra sesijām:

1. sesija: Datorlaboratorijas seminārs: Prognozes, draudi, pielāgošanās (2 h)

Praktiska apgūšana prognozēt draudus, izmantojot IPCC interaktīvo atlantu. Mēs izpētīsim globālās un reģionālās prognozes un pievērsīsimies novērotajiem un prognozētajiem klimata apdraudējumiem dažādos scenārijos.

2. sesija: Datorlaboratorijas seminārs: Sociālekonomiskie scenāriji un ietekme pa reģioniem (2 h)

Platformas Climate Adapt ieviešana, tostarp pilsētvides pielāgošanās atbalsta rīka un pilsētvides pielāgošanās karšu pārlika ieviešana. Dalībnieku komandas izvēlēsies reģionus vai pilsētas, klimata apdraudējumus un noteiks ierobežojumus pēc diskusijām ar pasniedzēju, kurš būs pieejams norādījumiem un konsultācijām. Izmantojot politikas plānošanas/lēmumu pieņemšanas atbalsta rīku, komandas ierosinās pielāgošanās pasākumus, kas pielāgoti kontekstam un attiecīgajam NKM.

3. sesija: Grupu rakstīšanas uzdevums (2h): Dalībniekiem tiks lūgts uzrakstīt īsu eseju, kurā tiks apspriesti draudi konkrētam izvēlētam reģionam un ierosināts politikas/adaptācijas pasākumu kopums, kas varētu mazināt draudus. Katra komanda varēs izvēlēties reģionu, klimata apdraudējumus un NKM resursus kopā ar to materiālajām vērtībām. Īpaša uzmanība tiks pievērsta GreenHeritage projekta laikā izstrādātajiem reģioniem un gadījumu izpētei.

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - NOVĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Klātienē- personīgi	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE platforma	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	2x2 h = 4 h
	Uzdevums	2 h
	Kursu kopsumma	6 h
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā, un tā būs apkopojoša. Tā tiks veikts, izmantojot grupu rakstīšanas uzdevumu nelielām dalībnieku komandām, kurā katrai komandai ir jādiskutē par klimata pārmaiņu draudiem un to mazināšanas politiku, kā aprakstīts sesijas aprakstā.	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA

Publiskie dokumenti

Nacionālā pētniecības padome (2020), *Klimata pārmaiņas: Evidence and Causes: Atjauninājums 2020*. Washington, DC: The National Academies Press.

IPCC, (2021): Kopsavilkums politikas veidotājiem. In: *Klimata pārmaiņas 2021: The Physical Science Basis. I darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā*, Cambridge University Press, Cambridge, Apvienotā Karaliste un Ņujorka, Ņujorka, Ņujorka.

IPCC, (2022): Kopsavilkums politikas veidotājiem. In: *Klimata pārmaiņas 2022: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība. II darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību ekspertu grupas sestajā novērtējuma ziņojumā*, Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York.

GreenHeritage, (2023), Deliverable 2.2: *Primāro un sekundāro datu izpētes rezultāti*

GreenHeritage, (2023), 2.3. uzdevums: *metodikas izstrāde*

Mācību grāmatas

Burroughs, William James, (2007), *Climate change: a multidisciplinary approach*, 2nd ed., Cambridge University Press.

Dessler A. E., (2021), *Introduction to modern climate change*, 3rd edition, Cambridge University Press.

Houghton J. (2015), *Global warming: The complete briefing*, 5. izdevums, Cambridge University.

Ieteicamie rīki:

CLIMATE ADAPT platforma un plānošanas rīki, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

Pilsētu pielāgošanās atbalsta rīks, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/tools/urban-adaptation-support-tool>

PILSĒTVIDES PIELĀGOŠANAS KARTES SKATĪTĀJS, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/knowledge/tools/urban-adaptation>

Klimata noturīgas pilsētas rīks (CRCTool), https://reachout-cities.eu/post_type_toolkit/climate-resilient-city-tool/.

Regiļences pašnovērtējuma rīks nepietiekamas adaptācijas gadījumā, <https://regilience.eu/self-assessment-tool-for-maladaptation/>.

5. sadaļa. 3. modulis: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas

5.1 Tiešsaistes komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	25	1 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējās zināšanas - tiešsaistes kurss (daļa no JTMP) 1/4 no MOOC moduļiem, kas izstrādāti GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	Nav		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas dalībnieki spēs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritiski apspriest ilgtspējības jautājumus saistībā ar NKM. • Apspriest un novērtēt dažādus draudus, ko CC rada NKM. • Apspriest un diskutēt par dažādiem risinājumiem, ko NKM varētu piedāvāt CC problēmām. • Kritiski pārdomāt saistību starp NKM drošības pasākumiem un vides riskiem. • Novērtēt nozīmīgas debates, problēmas, strīdus, koncepcijas un teorijas, kas attiecas uz NKM un CC.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Pielāgošanās jaunām situācijām • Lēmumu pieņemšana • Lasīšanas, izpratnes un rakstīšanas prasmju attīstīšana • Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu • Cieņa pret dabisko vidi • Sociālā, profesionālā un ētiskā atbildība un jutīgums pret dzimumu līdztiesības jautājumiem • Komandas darbs • Darbs starpdisciplinārā vidē

- Darbs starptautiskā vidē

(3) SATURS

Globālās klimata pārmaiņas un to nelabvēlīgās sekas ietekmē gan materiālo, gan nemateriālo kultūras mantojumu. Lai gan uzmanība jau ir pievērsta klimata pārmaiņu ietekmei uz materiālo kultūras mantojumu, tās ietekmei uz nemateriālo kultūras mantojumu ir pievērsta mazāk uzmanības, ja vispār ir pievērsta. Green Heritage ir veicis pētījumus par šo ietekmi, un šajā modulī tiks apkopoti šo pētījumu rezultāti, kā arī citu pētniecības iestāžu veiktie pētījumi. Galīgais mērķis ir uzlabot dalībnieku izpratni par klimata pārmaiņu radītajiem draudiem kultūras mantojumam, kā arī par iespējām, ko kultūras mantojums var sniegt, izmantojot vietējās zināšanas un pieredzi, lai cīnītos pret klimata pārmaiņu radītajām negatīvajām sekām. Šī moduļa perspektīva papildinās 2. moduļa perspektīvu un būs sociālo un humanitāro zinātņu perspektīva.

1. sesija: Lekcija: Ievads: NKM un CC (3 stundas)

Izmantojot konkrētus piemērus no "GreenHeritage 2. DARBA PAKOTNE" pētījuma laikā veiktajiem pētījumiem, šajā sesijā tiks mēģināts sniegt visaptverošu prezentāciju, kurā tiks apvienotas bažas par kultūras mantojumu, materiālo un nemateriālo mantojumu un klimata pārmaiņām Eiropā un pasaulē.

2. sesija: Lasīšanas uzdevums: Studenti pētīs akadēmisko literatūru par ilgtspējību un NKM un ziņos klasei (3 stundas).

Šajā lasīšanas uzdevumā dalībnieki tiks aicināti iesaistīties debatēs, kas izklāstītas akadēmiskajā un populārajā literatūrā, un izklāstīt savas idejas vienaudžiem, tādējādi veidojot zināšanu apmaiņu starp vienaudžiem.

3. sesija: Lekcija: (dokumentālā filma, tās skatīšanās ar vadību un diskusija). (3 stundas)

Sākot ar dokumentālo filmu demonstrēšanu un vadītu skatīšanos kā metodoloģiju, šajā nodarbībā tiks mēģināts mudināt studentus iepazīties ar konkrētiem apdraudējumiem, kas balstīti uz konkrētu vidi.

4. sesija: Lasīšanas uzdevums: Studenti pētīs akadēmisko literatūru par draudiem, ko NKM rada CC, un ziņos klasei (3 stundas).

Šajā lasīšanas uzdevumā dalībnieki tiks aicināti iesaistīties debatēs, kas izklāstītas akadēmiskajā un populārajā literatūrā, un iepazīstināt ar savām idejām vienaudžus, tādējādi veidojot savstarpēju zināšanu apmaiņu starp vienaudžiem.

5. sesija: Lekcija par nozīmīgu debašu, problēmu, pretrunu, koncepciju un teoriju, kas attiecas uz NKM un CC, novērtējumu. (2 stundas)

Šīs sesijas mērķis ir izpētīt sarežģītās saiknes starp NKM un CC, aplūkojot daudzpusīgās sekas, izaicinājumus un iespējas, ko šīs attiecības rada. Izpētot dažādas perspektīvas un analizējot pašreizējos pētījumus, šī lekcija veicinās dziļāku izpratni par kultūras mantojuma un vides ilgtspējas attiecībām. Moduļa/sesijas dalībniekiem būs iespēja iesaistīties pārdomas rosinošās diskusijās, veicinot padziļinātu izpratni par sarežģītajiem jautājumiem, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu un klimata pārmaiņu radītajām problēmām.

6. sesija: Rakstīšanas uzdevums: Studentiem ir kritiski jāpārdomā NKM un CC saistība un jāizstrādā rakstiska eseja, pamatojoties uz iepriekšējām lekcijām un uzdevumiem (2 stundas).

7. sesija: interaktīvais seminārs: CC un NKM - Draudi: (2 stundas)

Šī praktiskā nodarbība ir paredzēta, lai dalībnieki dinamiski izpētītu klimata pārmaiņu radītos draudus NKM. Izmantojot rūpīgi izvēlēta gadījuma izpēti (1. gadījuma izpēte), dalībniekiem

būs unikāla iespēja padziļināti izpētīt konkrētas problēmas, ar kurām NKM saskaras, saskaroties ar vides pārmaiņām.

8. sesija: interaktīvais seminārs: CC un NKM - iespējas: 2. gadījuma izpēte (2 stundas)
Šī praktiskā nodarbība ir paredzēta, lai dalībnieki dinamiski izpētītu klimata pārmaiņu radītos draudus NKM. Izmantojot rūpīgi atlasītu gadījumu izpēti (2. gadījuma izpēte), dalībniekiem būs unikāla iespēja padziļināti izpētīt konkrētas problēmas, ar kurām saskaras NKM, saskaroties ar vides pārmaiņām.

9. sesija: studentu vadīts seminārs: Risks un iespējas nemateriālā mantojuma nacionālajos sarakstos: kā mēs vērtējam un pētām? (2 stundas)
Studenti uzņemsies vadošo lomu novērtēšanas un pētniecības metodoloģiju sadalīšanā, pētot trauslo līdzsvaru, kas nepieciešams, lai novērtētu nemateriālo kultūras elementu nozīmi valsts kontekstā. Mērķis ir ne tikai izprast šim procesam raksturīgās problēmas, bet arī apzināt inovatīvu pieeju iespējas, kas veicina efektīvu aizsardzību.

10. sesija: Rakstīšanas uzdevums: Kopsavilkums un novērtējums (2 stundas)
Dalībnieku uzdevums ir sintezēt galveno informāciju no esošās bibliogrāfijas, bet uzdevums ir ne tikai apkopot, bet arī izvērtēt, liekot dalībniekiem kritiski izvērtēt saturu. Tas ietver materiāla stipro un vājo pušu novērtēšanu, neobjektivitātes vai informācijas nepilnību identificēšanu un pamatotu viedokļu sniegšanu par dažādu avotu, analītisko teoriju un metodoloģiju vispārējo efektivitāti un nozīmīgumu

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Mācības notiks tiešsaistē (tālmācība), sinhroni un asinhroni.	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE platforma	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	8
	Lasīšanas uzdevums	6
	Rakstīšanas	4
	Interaktīvie semināri	4
	Studentu vadīts seminārs	2
	Kopā	25
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā. Tā būs apkopjoša/izsmeļoša, un to veidos īsa eseja, ko studenti rakstīs 6. un 10. sesijas laikā, kā izklāstīts iepriekš. Eseja tiks iesniegta tiešsaistē.	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA UN RESURSI

Akagawa Natsuko un Laurajane Smith (red.). (2019) *Safeguarding Intangible Heritage: Prakses un politika* (New York: Routledge).

Chechi, Alessandro. (2014) "Klimata pārmaiņu kultūras dimensija: Klimata pārmaiņas kā drauds mieram" (Peter Lang AG), 161.-97. lpp., Sabine von Schorlemer un Sylvia Maus (red.), *Climate Change as a Threat to Peace*, (Peter Lang AG), 161.-97. lpp.

Dembedza, W.P., Chopera, P., Mapara, J. un L. Macheke. (2022) Klimata pārmaiņu izraisīto dabas katastrofu ietekme uz nemateriālo kultūras mantojumu, kas saistīts ar pārtiku: pārskats, *Journal of Ethnic Foods* 9:32.

Hee-Eun Kim. (2011) "Mainīgais klimats, mainīgā kultūra: *International Journal of Cultural Property*, 18, 259.-90. lpp., "Nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzībai pievienojot klimata pārmaiņu dimensiju".

Higgins, Noelle. (2021) "Indigenous Expertise as cultural expertise in the World Heritage Protective Framework", 11 *Nordic Journal of Law and Social Research*, 75-102. lpp.

Higgins, Noelle. (2022). "Mainīgais klimats; mainīgā dzīve - klimata pārmaiņas un vietējais nemateriālais kultūras mantojums" *Likumi* 11, nr. 3: 47.

Maus Sylvia. (2014) "Roku rokā pret klimata pārmaiņām: kultūras cilvēktiesības un kultūras mantojuma aizsardzība", 27(4) *Cambridge Review of International Affairs*, pp. 699-716.

Pearson Jasmine, Guy Jackson un Karen E McNamara. (2021) "Climate-driven losses to Indigenous and local knowledge and cultural heritage", 1 *The Anthropocene Review*, 1.-24. lpp.

Seekamp, E. un E. Jo. (2020) "Mantojuma objektu noturība un pārveidošana, lai pielāgotos zaudējumiem un mācībām mainīga klimata apstākļos", *Climatic Change* 162:41-55.

Etnogrāfisko dokumentālo filmu festivāli par IKT un mākoņdatošanu.

- <https://www.theflorentine.net/2023/11/06/the-world-in-florence/>
- <https://www.climatecrisisff.co.uk/>
- <https://filmfreeway.com/planetinfocus>
- <https://taosenvironmentalfilmfestival.com/>
- <https://www.ethnofest.gr/>

5.2. Semināra komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(6) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas II: izaicinājumi un iespējas		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	6	0,25 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējas zināšanas - seminārs (daļa no JTMP) par MOOC, kas izstrādāts GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	GreenHeritage piedāvātā tiešsaistes programma (MOOC)		

(7) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc šī moduļa komponenta apguves studenti prot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gūt labu izpratni par draudiem un iespējām, ko CC piedāvā NKM. • Spēj novērtēt nozīmīgas debates, problēmas, strīdus, koncepcijas un teorijas, kas attiecas uz NKM un CC. • Spēj kritiski izvērtēt saistību starp NKM drošības pasākumiem un vides riskiem. • Apspriet un novērtēt dažādus draudus, ko CC rada NKM. • Attīstīt kritisku izpratni un iesaistīšanos dažādās idejās, piemēram, par vietējo iedzīvotāju zināšanu nozīmi noturības veidošanā un ar klimatu saistītu katastrofu novēršanā. • Kritiski apspriet NKM ilgtspējas jautājumus.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Pielāgošanās jaunām situācijām • Lēmumu pieņemšana • Cieņa pret atšķirībām un multikulturālismu • Cieņa pret dabisko vidi • Sociālā, profesionālā un ētiskā atbildība un jutīgums pret dzimumu līdztiesības jautājumiem. • Komandas darbs • Darbs starpdisciplinārā vidē • Darbs starptautiskā vidē

(8) SATURS

Šī moduļa semināra daļa tiks veidota kā interaktīvus seminārus, kuru mērķis ir palīdzēt dalībniekiem apkopot visas idejas un iesaistīties radošā domāšanā par NKM un CC tēmu.

1. sesija: Lekcija: Pārskats: Nemateriālais kultūras mantojums un klimata pārmaiņas un riska novērtējums attiecībā uz nemateriālo kultūras mantojumu un klimata pārmaiņām, kā arī iespējas, ko sniedz vietējās zināšanas (2 stundas).

2. sesija: interaktīvais seminārs: CC un NKM - Draudi: (2 stundas)

3. sesija: interaktīvais seminārs: CC un NKM - iespējas: 3. gadījuma izpēte (2 stundas)

(9) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Klātienē- personīgi	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	IKT tiks izmantotas lekciju/nodarbību pasniegšanai un saziņai ar studentiem, kā arī novērtēšanai.	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	2
	Interaktīvais seminārs	4
	Kopā	6
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā. Tas būs apkopjošs/izsmeļošs, un to veidlapā būs iekļauti jautājumi ar atbilžu variantiem, kā arī īsi atvērti jautājumi.	

(10) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA

Zaļā mantojuma izpētes 2. darba grupas rezultāti.

McGhie, H. A. (2022). *Action for Climate Empowerment, rokasgrāmata galerijām, bibliotēkām, arhīviem un muzejiem*. Curating Tomorrow, Apvienotā Karaliste. Pieejams tīmekļa vietnē www.curatingtomorrow.co.uk.

Mínguez García Bárbara (Rudens 2019/Ziema 2020) "Resilient cultural heritage for a future of climate change", *Journal of International Affairs*, Vol. 73, No. 1, pp. 101-120.

Pearson, J., Jackson, G. un McNamara, K.E. (2021) "Climate-driven losses to indigenous and local knowledge and cultural heritage", *The Anthropocene Review*, pp. 1-24.

Stefano, M.L. un Davis, P. (red.). (2017). *The Routledge Companion to Intangible Cultural Heritage*, London and New York: Routledge.

6. sadaļa: 4. modulis: IKT rīki nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai

6.1 tiešsaistes komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	RĪKI NKM DROŠĪBAS NODROŠINĀŠANAI		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	25	1 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	<i>Specializētas vispārējās zināšanas</i> - tiešsaistes kurss (daļa no JTMP) 1/4 no MOOC moduļiem, kas izstrādāti GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	IKT pamatprasmes		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas studentiem ir jāprot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izprast un identificēt informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), kas pieejamas nemateriālajam kultūras mantojumam (NKM), un jo īpaši tehnoloģijas, kas pieejamas tā aizsardzībai. Izprast tehnoloģiju izmantošanu: a) NKM satura pārvaldībai; b) NKM informēšanai, popularizēšanai un izpratnes veicināšanai par apdraudējumiem, piemēram, klimata pārmaiņām (CC); c) NKM izglītībai un apmācībai. Izprast un identificēt IKT jaunās tehnoloģijas (ET) un to, kā tās tiek izmantotas vairākos NKM aspektos.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> Autonoms darbs un komandas darbs Kritiskās domāšanas vingrinājums Brīvas, radošas un inductīvas domāšanas veidošana Datu un informācijas meklēšana, analīze un sintēze, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas. Zinātību nodošana un pārnese uz citām vidēm Darbs starpdisciplinārā un starptautiskā vidē

(3) SATURS

IKT var būt nozīmīga loma nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā, nodrošinot līdzekļus kultūras mantojuma resursu digitalizēšanai, dokumentēšanai, glabāšanai,

koplietošanai un piekļuvei tiem. Turklāt IKT var nodrošināt līdzekļus/instrumentus, lai informētu un veicinātu izpratni par draudiem un katastrofu ietekmi, ko rada kultūras mantojums. Šajā jomā iesaistītās IKT ir sadalītas trīs pilāros: a) IKT NKM satura pārvaldībai; b) IKT NKM apdraudējumu informēšanai, popularizēšanai un izpratnes veicināšanai; c) IKT NKM izglītībai un apmācībai.

Konkrētāk, modulis sniegs saturu, kas saistīts ar IKT metodēm un rīkiem, kuri ir pieejami mūsdienās. Papildus paredzētajām lekcijām (3 stundas katrā lekcijā) studentiem būs jāizpēta tiešsaistē pieejamo dokumentu kopums (1 stunda katrā sesijā). Visbeidzot, katra sesija tiks novērtēta tiešsaistē ar jautājumu kopumu (10 min. viktorīna).

1. sesija: Lekcija: Ievads IKT KM (A daļa) (3 stundas)

- IKT KM (materiālās un nemateriālās): aizsardzība
- Satura digitalizācija (piemēram, kultūras/vēstures karšu 2D/3D/4D modelēšana, stāstu stāstīšana, video ieraksti).
- Satura organizācija/struktūra, dokumentācija, metadati, atvērtība, sadarbība, privātums, īpašumtiesības (piemēram, datubāzu tehnoloģija, kultūras metadati, repozitoriji/agregatori, Europeana, CIDOC-CRM).

2. sesija: pašmācība un pārdomas par 1. sesiju (1 h, 10 min)

Studenti studēs 1. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 1. sesijas tēmas, aizpildot 10 minūšu viktorīnu.

3. sesija: Lekcija: Ievads IKT KM (B daļa) (3 stundas)

- Satura izplatīšana un popularizēšana (piemēram, mobilās lietotnes, tīmekļa lietotnes, AR/VR lietotnes, spēles).
- Izpratne par CC un informācija par NKM ietekmi (piemēram, mobilā lietotne, kas palielina izpratni par CC ietekmi uz NKM).

4. sesija: Pašmācība un pārdomas par 3. sesiju (1 h, 10 min)

Studenti studēs 3. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 3. sesijas tēmas, aizpildot 10 minūšu viktorīnu.

5. sesija: Lekcija: Ievads NKM tīmekļa tehnoloģijā (A daļa) (3 stundas)

- Tīmeklis un KM (materiālie un nemateriālie): aizsardzība
- Tīmekļa satura pārvaldības sistēmas CMS (piemēram, [Omeka](#), [D-Space](#)) un digitālās bibliotēkas/agregatori (piemēram, [SearchCulture](#), [OpenGlam](#), [Wikimedia Commons](#), Europeana) NKM satura saglabāšanai, apkopošanai, atvērtam saturam.
- Tīmekļa pūļa resursu izmantošana satura kopīgai izveidei (piemēram, [HistoryPin](#)).
- Uz kartēm balstīta stāstu stāstīšana (piem., [StoryMapJs](#))

6. sesija: Pašmācība un pārdomas par 5. sesiju (1 h, 10 min)

Studenti studēs 5. sesijas lekciju pierakstus un papildu materiālus. Viņi pārdomās 5. sesijas tēmas, aizpildot 10 minūšu viktorīnu.

7. sesija: Lekcija: Ievads NKM tīmekļa tehnoloģijā (B daļa) (3 stundas)

- Sociālie plašsaziņas līdzekļi (piemēram, lai palielinātu informētību par NKM un iesaistītu kopienas tās saglabāšanā).
- Blokķēdes tehnoloģija (nodrošina decentralizētas un drošas sistēmas kultūras artefaktu un informācijas glabāšanai un koplietošanai - [NFT](#)) un Metaverse, piemēram, projekts [Monuverse](#).

8. sesija: Pašmācība un pārdomas par 7. sesiju (1 h, 10 min)

Studenti studēs 7. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 7. sesijas tēmas, aizpildot 10 minūšu viktorīnu.

9. sesija: Lekcija: Ievads ET NKM (A daļa) (3 stundas)

- IoT KM (materiālā un nemateriālā jomā): aizsardzība

<ul style="list-style-type: none"> • XR un virtuālās ekskursijas KM (piemēram, <u>virtuālie muzeji</u>). <p>10. sesija: Pašmācība un pārdomas par 9. sesiju (1 h, 10 min)   Studenti studēs 9. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 9. sesijas tēmas, aizpildot 10 minūšu viktorīnu.</p> <p>11. sesija: Lekcija: Ievads ET NKM (B daļa) (3 stundas)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mākslīgais intelekts KM a) rīki dažādu NKM aspektu, piemēram, mūzikas, dejas un mutvārdu tradīciju, analīzei un atpazīšanai, piemēram, mašīnmācīšanās algoritmi, ko var izmantot apdraudētu valodu audioierakstu automātiskai transkripcijai un tulkošanai, kā arī citu NKM aspektu analīzei un saglabāšanai) b) mākslīgā intelekta tērzēšanas roboti cilvēku informēšanai un izglītošanai par CC un tā ietekmi NKM, • Ģeneratīvais mākslīgais intelekts KM (piemēram, Bing un DALL-E, lai radītu attēlus NKM, piemēram, <u>sausā akmens mūra sienu un tās tradicionālo profesiju</u>, vai izmantot ChatGPT, lai radītu teksta aprakstu iedomātam sausā akmens mūra sienas būvniecības tradīciju attēlam). <p>12. sesija: Pašmācība un pārdomas par 11. sesiju (1 h, 10 min)   Studenti studēs 11. sesijas lekciju piezīmes un papildu materiālus. Viņi pārdomās 11. sesijas tēmas, piedaloties 10 minūšu viktorīnā.</p>
--

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Mācības notiks tiešsaistē (tālmācība), sinhroni un asinhroni.	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE platforma	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Lekcijas	6 X 3 stundas = 18 stundas
	Pašmācība	6 X 1 stunda = 6 stundas
	Refleksija	6 X 10 min = 1 stunda
	Kurss (modulis)	25 stundas
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	<p>Novērtēšana notiks angļu valodā, un tā sastāvēs no sešām viktorīnām, uz kurām dalībniekiem būs jāatbild.</p> <p>Vērtēšanas pieeja būs formatīvā (t. i., tā notiks moduļa laikā), un tajā būs jautājumi ar atbilžu variantiem, kā arī daži īsi atvērti jautājumi.</p>	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA UN RESURSI

Bibliogrāfija:

Alivizatou-Barakou, Marilena Alexandros Kitsikidis, Filareti Tsalakanidou, Kosmas Dimitropoulos, Chantas Giannis un citi (2017) "Nemateriālais kultūras mantojums un jaunās tehnoloģijas: Izaicinājumi un iespējas kultūras saglabāšanai un attīstībai". In M. Ioannides et al. (eds.). *Mixed Reality and Gamification for Cultural Heritage*, Springer International Publishing, pp.129-158, 978-3-319-49606-1. 10.1007/978-3-319-49607-8_5. hal-0219480.

Antonaci, A., Bravi, P., Dagnino, F., Lutz, M., Ott, M., Pilosu, S., & Pozzi, F. (2013). "Nemateriālā" izpēte, izmantojot IKT. In *ICERI2013 Proceedings* (pp. 3962-3970). IATED.

Brizard, Tamara Willem Derde, Neil Silberman, (2023) "Pamatnostādnes kultūras mantojuma speciālistiem informācijas tehnoloģiju izmantošanā", How can ICT support cultural heritage? URL: <https://www.enamecenter.org/files/documents/How-how%20book%20on%20Cultural%20Heritage%20and%20ICT.pdf>, pēdējo reizi skatīts 2023. gada 30. oktobrī.

Grammalidis, N., Poulios, I. (2019). "IKT balstītas līdzdalības pieejas nemateriālā kultūras mantojuma izmantošanai un atkārtotai izmantošanai". In: "Kultūras mantojuma un kultūras mantojuma mantojums: Kavoura, A., Kefallonitis, E., Giovanis, A. (eds) *Strategic Innovative Marketing and Tourism*. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-12453-3_25

UNESCO Kultūras nozare, "Nemateriālā mantojuma saglabāšanas atslēga?", URL: <https://www.unesco.org/archives/multimedia/document-4735>, podkāsts, skatīts 2023. gada 30. oktobrī.

Saistītie zinātniskie žurnāli:

- Datortehnika un kultūras mantojums, <https://dl.acm.org/journal/jocch>
- Mantojums

Saistītās zinātniskās konferences:

Ikgadējā konference par kultūras mantojumu un jaunajām tehnoloģijām,

Mākslīgā intelekta kultūras, <https://www.landesmuseum.de/en/conference-ai-2022>

Starptautiskā kultūras informātikas, komunikācijas un mediju studiju konference, <https://cicms2019.aegean.gr/>

Europeana konference, <https://pro.europeana.eu/page/conference>

6.2 Semināra komponents

MĀCĪBU KOPSAVILKUMS

(1) VISPĀRĪGI

KURSA NOSAUKUMS	ICT RĪKI NKM AIZSARDZĪBAI		
PATSTĀVĪGAS MĀCĪBU AKTIVITĀTES	MĀCĪBU STUNDAS	KREDĪTPUNKTI	
	6	0,25 ECTS	
MĀCĪBU KURSA VEIDS	Specializētas vispārējas zināšanas - seminārs (daļa no JTMP) par MOOC, kas izstrādāts GreenHeritage Erasmus+ projekta "The impact of CC on the NKM" ietvaros.		
PRIEKŠNOSACĪJUMI (JA PIEMĒROJAMI):	<ul style="list-style-type: none"> - IKT pamatprasmes - GreenHeritage ICT4NKM tiešsaistes 		

(2) MĀCĪBU REZULTĀTI

MĀCĪBU REZULTĀTI
<p>Pēc kursa pabeigšanas dalībniekiem ir jāprot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificēt, izvēlēties un izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), kas pieejamas nemateriālajam kultūras mantojumam (NKM), un jo īpaši tehnoloģijas, kas pieejamas tā aizsardzībai. • Identificēt, izvēlēties un izmantot lietojumprogrammas/rīkus kultūras satura pārvaldībai, popularizēšanai, izplatīšanai un saglabāšanai. • Identificēt, izvēlēties un izmantot jauno tehnoloģiju (ET) lietojumprogrammas/instrumentus.
VISPĀRĒJĀS KOMPETENCES
<ul style="list-style-type: none"> • Autonomija un komandas darbs. • Kritiskās domāšanas vingrinājums. • Brīvas, radošas un induktīvas domāšanas veidošana. • Datu un informācijas meklēšana, analīze un sintēze, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas. • Zināšanu nodošana un pārnese uz citām vidēm. • Darbs starpdisciplinārā un starptautiskā vidē.

(3) SATURS

Šis seminārs sniegs praktisku pieeju IKT metodēm un rīkiem, kas šodien ir pieejami NKM aizsardzībai un veicināšanai, pamatojoties uz zināšanām, kas iegūtas saistītajā GreenHeritage tiešsaistes kursā (ICT4NKM), un ietver demonstrāciju (pasniedzējs) un praktisku/ praktisku pieredzi (dalībnieki) par šādām tēmām katrā sesijā:

1. sesija: Datorlaboratorijas seminārs: IKT rīka demonstrēšana (1,5 stundas):

Tiešsaistes kultūras satura un virtuālo ekskursiju izveide/publicēšana (360 ekskursiju iestrādnes no Momento360 vai Kuula Google vietnēs), Virtuālā muzeja ekskursijas izveide (Google Slides).

2. sesija: Datorlaboratorijas seminārs: rīka demonstrēšana (1,5 stundas):

Uz kartēm balstīta stāstu stāstīšana, izmantojot tīmekļa pūļa resursu rīku un kopīgu satura veidošanu (HistoryPin, StoryMapJS).

3. sesija: Prakse / praktiskā nodarbība / seminārs (3 stundas):

Dalībniekiem tiks lūgts: (a), (b) vai (c) komandas projektu iespējas un īstenot 2-3 dalībnieku komandās (komandas darbs). augšupielādēt VLE publicētā projekta saiti (URL) kopā ar īsu (vienas rindkopas) aprakstu, iekļaujot informāciju par dalībniekiem.

(a) Izveidojiet un publicējiet vienas lapas tīmekļa vietni, izmantojot Google vietnes, par tēmu "NKM ietekme uz CC", integrējot multivides saturu (atrastu tīmeklī vai radītu ar AI). Integrējiet vismaz 1 izmantošanas gadījumu NKM aizsardzībai, izmantojot arī fotoattēlu vai video iestrādi.

(b) Izveidot un publicēt virtuālu ekskursiju pa kādu kultūras objektu (piemēram, izstādi, kas saistīta ar NKM), izmantojot Google Slides. Jūs varat atkārtoti izmantot tīmeklī atrasto vai AI radīto multivides saturu.

(c) Izmantojiet HistoryPin vai StoryMapJS rīku, lai izveidotu un publicētu projektu ar stāstiem un/vai paražām (piemēram, no cilvēkiem, kas pārvietoti), kas jāsaglabā CC dēļ.

(4) MĀCĪŠANAS un MĀCĪŠANĀS METODES - VĒRTĒŠANA

MĀCĪBU VEIDS	Klātienē- personīgi	
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA	GreenHeritage VLE platforma	
MĀCĪBU METODES	<i>Darbība</i>	<i>Darba slodze</i>
	Seminārs	3
	Praksē balstīta	3 stundas
	Kursu	6 stundas
STUDENTU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA	Vērtēšana notiks angļu valodā. Tas būs apkopojošs/izsmeļošs, un to veidos neliels projekts, kas dalībniekiem tiks uzdots semināra laikā.	

(5) IETEICAMĀ BIBLIOGRĀFIJA
Bibliogrāfija:

Alivizatou-Barakou M., Kitsikidis A., Tsalakanidou F., Dimitropoulos K., Giannis C., Nikolopoulos S., Al Kork S., Denby B., Buchman L., Adda-Decker M. (2017). "Nemateriālais kultūras mantojums un jaunās tehnoloģijas: In *Mixed Reality and Gamification for Cultural Heritage*, Springer: Cham, Šveice. 129-158. lpp.

De Boer, Victor, MNKMiel Hildebrand, Lora Aroyo, Pieter De Leenheer, Chris Dijkshoorn, Binyam Tesfa un Guus Schreiber. (2012). "Nišu apgūšana: Ekspertu pūļa spēka izmantošana", 18. starptautiskās konferences par zināšanu inženieriju un zināšanu pārvaldību, EKAW 2012, Springer, 16.-20. lpp. Pieejams no: https://instruct.uwo.ca/mit/3771-001/Crowdsourcing_as_a_model_for_Problem_Solving_Brabham.pdf. reizi apmeklēts 17.09.2021. Pēdējo

Artese, Maria Teresa Isabella Gagliardi. (2015). "UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma pārvaldība tīmeklī, Encyclopedia of Information Science and Technology", trešais izdevums, 5334-5347. lpp. Pieejams no: https://www.researchgate.net/publication/312383903_UNESCO_Intangible_Cultural_Heritage_Management_on_the_web. Pēdējo reizi apmeklēts 22.10.2021.

Eiropas Parlaments domāšanas tvertne. "Mākslīgais intelekts kultūras mantojuma un muzeju kontekstā: Sarežģīti izaicinājumi un jaunas iespējas". Pieejams: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747120](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747120), Pēdējo reizi apmeklēts: 13/12/2023.

Kotis, K. (2021) Artificial General Intelligence and Creative Economy. *Academia Letters*. <https://doi.org/10.20935/AL260>.

Clarke, Maeline "Kas ir mākslīgā intelekta mākslas ģenerators? Funkcijas, priekšrocības un vairāk, TechRepublic", Pieejams: <https://www.techrepublic.com/article/what-is-ai-art-generator/>, Pēdējo reizi apmeklēts: 13/12/2023.

Saistītie zinātniskie žurnāli:

- Datortehnika un kultūras mantojums, <https://dl.acm.org/journal/jocch>
- Mantojums

Saistītās zinātniskās konferences:

- Ikgadējā konference par kultūras mantojumu un jaunajām tehnoloģijām,
- Mākslīgā intelekta kultūras, <https://www.landmuseum.de/en/conference-ai-2022>
- Starptautiskā kultūras informātikas, komunikācijas un mediju studiju konference, <https://cicms2019.aegean.gr/>
- Europeana konference, <https://pro.europeana.eu/page/conference>

7. sadaļa: Secinājumi un ieteikumi

7.1. Secinājumi

JTMP apvieno modernās mācību tehnoloģijas ar tradicionālajām mācību metodēm.

Tas nodrošina ļoti svarīgas priekšrocības, kuras var apkopot šādi:

- a. Nodrošina elastību dalībniekiem attiecībā uz grafiku un mācību tempu, kas ļauj dalībniekiem pielāgot un pabeigt kursu atbilstoši citu uzdevumu un pienākumu prasībām.

Ierosinātās GreenHeritage JTM programmas tiešsaistes daļas mērķis ir nodrošināt tieši šādu elastību mērķauditorijai, kas nāk no dažādām Eiropas daļām, kā arī no dažādiem karjeras un/vai iepazīšanās posmiem ar šī kursa tēmu.

- b. Tas dod iespēju gan pasniedzējiem, gan izglītojamajiem pielāgot un pielāgot programmu īpašām prasībām, kas saistītas ar viņu vajadzībām un īpašiem apstākļiem.

Ierosinātās GreenHeritage JTM programmas mērķis bija nodrošināt elastīgumu, jo īpaši attiecībā uz semināru, kas ir klātienē programmas daļa, lai pielāgotos katras vietas, kur notiks seminārs, specifiskajām prasībām, lai varētu uzsvērt vietējo kontekstu un NKM elementus, kā arī klimata problēmas. Tomēr visos gadījumos tiks plaši izmantoti 2. darba grupas rezultāti, lai nodrošinātu gan ar pētniecību saistītu saturu moduļiem, gan pielāgotu kursu konkrētajam pētniecības jautājumam un projektam.

- c. JTMP sniedz plašākas iesaistīšanās iespējas, izmantojot interaktīvu un multimediju saturu.

Ierosinātajai GreenHeritage JTM programmai mēs centāmies nodrošināt dažādus resursus (t.i., ieteikumus lasīšanai un IKT rīkus, kas tiks pilnveidoti nākamajos uzdevumos un rezultātos), kā arī mācību metodiku, lai veicinātu dalībnieku iesaisti kursā.

- d. JTMP ir rentabli salīdzinājumā ar klātienē izglītību, jo ar mazākiem fiziskiem resursiem var sasniegt lielāku skaitu studentu. Turklāt tas ir klimatam draudzīgāks veids, kā mācīt un dalīties ar resursiem un zināšanām lielākā reģionā, nekā ceļot uz dažādām vietām.

Ierosinātās GreenHeritage JTM programmas mērķis bija apvienot šo rentablu pieeju ar reģionālu ievirzi un iedziļināšanos, izmantojot tiešsaistes un in situ mācību iespējas.

- e. Prasmju attīstība: papildus pašas programmas galvenajām priekšrocībām un saturam JTMP piedāvā iespējas attīstīt digitālās prasmes un pašvadītas mācīšanās prasmes, kas mūsdienu sabiedrībā ir ārkārtīgi svarīgas.

Ierosinātajai GreenHeritage JTM programmai mēs esam piešķīruši šo prasmju attīstīšanai centrālo lomu un esam tās iekļāvuši kursa mācību rezultātos, kā tas ir parādīts iepriekšējās lappusēs.

Lai novērstu dažus no JTMP trūkumiem, ierosinātajā GreenHeritage JTMP ir ņemti vērā šādi apsvērumi:

- a. Attiecībā uz tehnoloģiju prasībām, kas bieži vien rada ierobežojumus dalībniekiem vai nu savienojamības problēmu dēļ, vai arī pieejamo tehnoloģiju nepieejamības dēļ, ierosinātajā programmā tehnoloģiju prasības ir rūpīgi sabalansētas, un tiks izmantota GreenHeritage izstrādes platforma.
- b. Bieži vien jauktā tipa mācīšanās no dalībniekiem prasa augstāku pašdisciplīnas un motivācijas līmeni. Ierosinātajā programmā tas ir ņemts vērā, izstrādājot moduļus un to saturu, un tā centīsies iesaistīt dalībniekus, izmantojot dažādus resursus un metodoloģijas.
- c. Lai pārvarētu ierobežotās sociālās mijiedarbības trūkumu, kas ir izplatīts tiešsaistes programmu ierobežojums, šajā JTMP ir uzsvērts tās semināra komponents, kas nodrošinās sociālās mijiedarbības iespējas ne tikai starp dalībniekiem un pasniedzējiem, bet arī ar NKM nesējiem, jo saskaņā ar 2. darba grupā veikto pētījumu tā ir neatņemama programmas sastāvdaļa.

7.2 Ieteikumi

- Lai atbalstītu JTM programmas īstenošanu, ir ļoti svarīgi spēt nodrošināt nepārtrauktu tehnisko atbalstu un platformu, kas būs viegli lietojama un pieejama. Šo ieteikumu ir ņēmusi vērā 3. darba grupa.
- Platforma ļauj mums arī izveidot skaidrus saziņas kanālus starp dalībniekiem un pasniedzējiem, lai nodrošinātu, ka visi ir skaidri informēti par katru programmas elementu.
- Dalībniekiem būs jānovērtē visas kursa daļas. Novērtējuma atsauksmes tiks izmantotas, lai uzlabotu nākamās kursa norises posmus.
- Tiks pieliktas visas pūles, lai nodrošinātu vienlīdzību un piekļuvi materiāliem un resursiem, lai ikviens gūtu maksimālu labumu un varētu piedalīties bez ierobežojumiem.